

VIORICA - proza erotica

de Sergiu Someșan

din volumul « Sapte flori erotice », sub tipar la editura Vremea

email
sergiu_somesan@yahoo.com

*„Mă suii pe telegraf
Să-mi scutur fusta de praf
Șefu' de post mă văzu
Când coborâi mă futu
A' dracului milițian
Fute și nu dă un ban
Fute și nu dă nimic a' dracului milițist
Că e membru în partidu' comunist.“*

Am citit prima dată poezia de mai sus la câțiva ani după '89, în revista *Cațavencu* a lui Mircea Dinescu. Am întâlnit-o apoi de mai multe ori, în diferite variante, dar niciodată versurile nu erau la fel. Cum în ultimul timp memoria îmi joacă feste, nici acum nu sunt foarte sigur care este varianta corectă, adică cea citită mai întâi în revistă. Dar, indiferent de variantă, întotdeauna când întâlneam poezia, în mintea mea scăpăra ceva, se aprindea un bec, un neuron își întindea în gol axonul asemenea unui imposibil pseudopod, se întorcea un comutator, dar niciodată complet, niciodată până la capăt, ca și cum un mic zeu personal și protector ar fi pus minții mele un limitator: „Până aici se poate merge“, îmi șoptea el cu un zâmbet complice, „mai încolo sunt tigri!“.

Și totuși versurile mă obsedau și în mintea mea era ca și cum cohorte întregi din puștancele patriei s-ar urca pe stâlpi alunecoși de telegraf să-și scuture rochiile de praf, iar milițiștii ar aștepta nerăbdători dedesubt mototolind furioși carnetele de partid pentru a

precipita un final ce nu pare să mai vină. Ani de zile am purtat într-un colțișor ascuns al minții mele fetișcane cu rochiile fâlfâind în vânt pe stâlpii de telegraf și am fost sigur că niciodată nu voi afla de ce mă obsedează atâta versurile astea. De câte ori le citeam închideam fără să vreau ochii și în spatele pleoapelor se relua piesa *Așteptându-l pe Godot* cu milițieni în rolurile principale, patrulând neliniștiți într-un decor schematic ce îmi amintea de filmul *Dogville*. Păreau chiar deștepți, iar Godot pentru prima dată vizibil, multiplicat în mii de trupuri de puștance bronzate și bine făcute, care își scuturau obraznic fustele. Pe măsură ce înaintam în vârstă și pricepeam mai multe, puștoaicele se împlineau și ele și-și ridicau tot mai sus și mai provocator fustele. Păream sortit să port în mine imaginile ațățătoare ale fetelor asemenea picăturii de rouă osândite să reflecte întreg universul. Într-o vreme când imaginile erau deosebit de vii, îmi era frică doar de două lucruri: să nu ajung un obsedat sexual și mai ales să știu ce se petrece în lumea dată mie în grijă în clipele când nu puteam fi atent la ea. Mi se întâmpla uneori în mijlocul unei discuții să mă opresc, să-i fac semn interlocutorului să tacă, să închid apoi ochii și să-mi acopăr urechile, murmurând șoptit câteva versuri din poezie: da, fetele erau tot acolo, nici una nu dădea semne că ar fi cedat, nici una nu părea gravidă. Cum erau total intangibile pentru mine, mă simțeam uneori asemenea unui bătrân eunuc pus să păzească un imens și virtual harem. De multe ori, după asemenea momente, când deschideam ochii vedeam că interlocutorul meu se făcuse nevăzut și mai târziu dacă ne reîntâlneam mă saluta grăbit sau trecea brusc pe celălalt trotuar fără să mă mai salute deloc. Felul ăsta de a mă comporta nu mi-a adus cine știe ce foloase pe termen lung. Dar la dracu' cu ei: eu aveam grijile mele, și nu puține, știut fiind că nu poți avea cine știe ce încredere în fetișcane, iar în milițieni nici atât.

*

Iluminarea a venit pe neașteptate, semn că era ascunsă în mine așteptând doar momentul să iasă la iveală. Eram în Gara de Nord, tocmai coborâsem din tren strângând la piept neprețuitul meu manuscris. Era pe vremea când mai credeam că literatura română avea să fie nu numai incompletă, ci și mutilată fără scrierile mele, așa că era firească grija mea pentru manuscrite. Ocolind cu fente demne de fotbaliștii de mare clasă taximetriștii

din hol, am ieșit din gară și am dat să cobor spre metrou. Era o toamnă târzie rece și o ninsoare timpurie își trimitea fulgii pe sub copertinele gării, când am auzit o voce subțirică strigând:

– Covrigei, covrigei calzi avem ...

O femeie parcă fără vârstă, așezată la intrarea în metrou, înfăolită în staturi suprapuse de haine, vindea covrigei calzi, aburinzi încă, dintr-o cutie de carton așezată direct pe bordură.

În același timp nările mi-au fost asaltate de mirosul pur de grâu măcinat și copt. Ca și cum toate astea nu ar fi fost îndeajuns, în fața mea o fetișcană îmbrăcată într-un fâș roz își împlântă mâna în cutia cu covrigi. Avea vreo 20 de ani și părul împletit într-o coadă de cal bălaie care îi flutura de colo-colo în fața ochilor mei.

– Îi vreau pe ăștia toți, ridică ea mâinile pline de covrigi – și băiatul care era cu ea își înălță exasperat mâinile spre cer.

– Eva astâmpără-te! spuse el cu o voce răgușită și dintr-o dată fetișcanele plictisite să mai stea cocoțate pe stâlpi începură să alunece în jos.

„Nuuu!“ am vrut eu să strig, dar larma gării nu se mai auzea în jurul meu. Patruzeci de ani au fost duși ca bătaia unei pleoape vinovate și eu m-am pomenit în satul copilăriei mele, Ocnița. Așteptam să înceapă anul școlar, intram deja în clasa a patra și spre rușinea mea nu îmi aminteam absolut deloc pe cine avusesem învățător sau învățătoare în primii trei ani de școală, ca și cum un mare burete ar fi șters totul din memoria mea.

Părinții mei se mutaseră mai demult în Teaca, un orașel din apropiere, căutau de lucru sau poate o locuință mai mare și urma să mă ia la ei cât de curând. Spre rușinea mea, nu le simțeam foarte mult lipsa. Viața la țară poate fi minunată dacă ai doi bunici care te lasă să faci tot ce vrei. Mai ales Moșu' ... Ar fi fost în stare să facă orice pentru mine și toată viața nu am mai întâlnit pe cineva care să țină atât, necondiționat, la mine. Nu zic că asta a ajutat foarte mult caracterului meu dar atunci era minunat. Muncea pe câmp cât era ziua de lungă și ori avea noroc, ori avea pricepere la astfel de treburi, dar în fiecare an mai cumpăra câte o bucătică de pământ de la alții mai puțini norocoși, mai leneși sau mai bețivi.

– Ție o să-ți las tot, îmi spunea el tainic în câte o toamnă, în seara când se întorcea acasă după ce mai cumpăra cate un lot. Că văd că fetele astea ale mele s-au domnit cu totul. Nu le mai place pământul, s-au făcut orășence.

Fetele lui erau mama mea și mătușa Elvira, care amândouă, cum s-au făcut de măritat, s-au și mutat la oraș, una în Teaca și cealaltă la București, nevrând să mai audă de pământ, parcă presimțind dincotro bate vântul.

- Măine mergem să-l vedem, hotăra Moșu' pe urmă, după o îndelungată tăcere, timp în care socotea dând mărunț din buze numărul de iugăre pe care le avea.

Asta se întâmpla de obicei spre sfârșitul toamnei, când făcea rost de bani din grânele pe care le vindea din ce îi mai rămânea după ce preda cotele. Era ceață și burniță, când el își lua pușca și nepotul și mergea asemenea unui mare grof să-și viziteze cele câteva iugăre de pământ de parcă ar fi fost cine știe ce mare moșie. De câte ori fusesem cu el nu împușcase niciodată nimic: pușca era un simplu decor, nu avea el suflet de vânător. Ba mint, de câteva ori trăsese spre niște pomi, scuturându-le frunzele și alungându-le ciorile. În închipuirea mea, pe care el puneă cu îndemânare paie pe foc, tocmai alungasem de pe pământurile noastre o haită de lupi feroași. Noroc că Buna îl cunoștea prea bine, pentru că altfel, seara auzindu-ne pățaniile închipuite, sigur nu ne-ar mai fi lăsat să mergem pe dealuri altădată, cu sau fără pușcă.

La biserică se lăsa dus greu și numai când nu mai avea încotro de gura Bunei și a popii, care ne era vecin. Prefera să stea duminicile acasă și să-mi citească din *Alexandria*, până ajunsesem ca pe la cinci ani să o știu pe de rost, astfel că ea a fost apoi și prima mea carte pe care am citit-o. Era într-un fel Biblia lui și întâmplările minunate prin care trecea Alexandru în bătăliile cu Darie și cu Por împărat și cu arătările ciudate întâlnite dincolo de împărățiile lor ar fi trebuit să mă pregătească într-un fel pentru ceea ce a urmat. Pentru că, uneori, în câte o seară minunată pe care îmi venea să o înscriu cu litere roșii în calendarul bisericesc pe care Buna îl ținea agățat pe peretele odăii de oaspeți, lăsa la o parte poveștile obișnuite pe care mi le spunea de obicei și ne povestea despre primul război mondial, când fusese el husar în armata austro-ungară. Din câte ne spunea el, unul, numai unul dacă ar mai fi fost ca el, Împăratul Franz Josef niciodată nu ar fi pierdut războiul și Imperiul și lumea ar fi arătat cu totul altfel astăzi. Întotdeauna când spunea asta dădea peste cap păhărelul cu palincă fiartă de el însuși de două ori,

rămânând apoi cu ochii ațintiți în zare ca și cum ar fi văzut acolo viitorul luminos al Imperiului fărâmițat.

– Ehe! Dacă Împăratul m-ar fi ascultat pe mine ar fi avut încă Imperiul ... Și pe urmă aş fi știut eu ce să-i cer ...

Asta nu trebuia să mai spună pentru că era o mare durere de-a lui pe care o știam toți: să treacă ghezășul prin sat.

- Da, făcea Buna, sătulă de o jumătate de veac de aceleași povești, și să-i facă gara la tine în șură și pe tine șef de gară – și după vorbele astea ne alunga la culcare stingându-ne lampa.

Câteodată se contra cu părintele Iftode, care ne era vecin și venea aproape zilnic pe la noi să-i guste din palincă. Preotul îi reproșa că, dacă ar mai fi fost imperiul așa cum i-ar fi plăcut lui, noi am fi fost încă sub unguri.

– Mai bine sub Ungur decât sub Muscal, făcea Moșu’. O să trăim și o să vedem ...

Au trecut mulți ani de la trecerea lui în neființă până să îmi dau seama cu totul întâmplător că, născut fiind în 1904, nu ar fi avut cum să fie husar într-un război care se terminase când el avea doar 14 ani. Uneori stau și mă întreb cum ar fi reacționat dacă i-aș fi spus asta și l-aș fi dovedit cu minciuna. Ar fi găsit el oarece cale de scăpare, sunt sigur de asta, pentru că întotdeauna născocea ceva minunat ca să iasă din orice încurcătură. Ar fi spus că fusese un copil-minune sau poate chiar l-ar fi citat pe Antoine de Saint Exupéry – deși nu l-a citit niciodată (dar, după cum am spus, de la el mă așteptam la orice) –, care a spus că „Cine vrea să spună ceva interesant trebuie să mintă puțin“, nu-i așa?

Mereu m-am întrebat de-a lungul vieții cum este posibil să îmi amintesc atât de bine aceste întâmplări și mai ales cum este posibil să le asociez cu lecturi pe care în mod sigur abia mai târziu le-am putut face. Ca și cum întâmplările trecutului și-ar modifica în permanență structura în funcție de ceea ce citesc, asemenea programelor de calculator din care mereu suntem îndemnați să downloadăm ultima versiune. Eu aveam astfel mereu la îndemână într-adevăr ultima versiune din memoriile mele. A trebuit să treacă aproape o jumătate de veac până să citesc în *Fluviul Alfeu* a lui Roger Caillois, în capitolul despre amprente fertile ale copilăriei, despre modul în care amintiri simple i se încărcau de semnificații *a posteriori* pe măsură ce își completa lecturile. Abia pe urmă m-am liniștit

că nu sunt singurul care trece printr-o astfel de experiență în care amintiri aproape uitate capătă dintr-o dată o putere aproape germinativă și când amintirile astfel asimilate și vag îmbunătățite sunt mai puternice decât realitatea. La începuturi poate că așa au luat naștere și miturile, poate așa a ajuns Borges la tema obsedantă asupra Cărții și a universului creat prin carte, și a arhetipului Textului generator de alte texte.

Oricum pentru mine îmbunătățirile aduse permanent adevărului de bunicul meu au fost mai reale decât orice altceva și măhnirea mea a fost cu atât mai mare când l-am văzut într-o toamnă târzie umblând zile întregi posac și tăcut, el, care avea tot timpul ceva de povestit, o snoavă de spus și un lucru minunat de pus la cale. Scria necurmat ceva pe câte o foaie mototolită de caiet, căuta în *Alexandria*, ba o dată a deschis și Biblia – el, care nu o citea niciodată –, căutând cu încăpățănare un sfat, o cale, pentru o treabă încurcată pe care nu se simțea în stare să o descâlcească singur. Într-o noapte l-am simțit sculându-se din pat, unde se foise ceasuri întregi, aprinzând lampa, dând feștila mai mică, umblând încet să nu mă trezească și scriind iar și iar pe o foaie curată ruptă dintr-un caiet de-al meu de școală. Spre dimineață a luat foaia de hârtie și a plecat cu ea în mână ținând-o departe de el, ca și cum ar fi fost un fruct otrăvit. A venit numai pe la amiază, cătrănit cum nu îl văzusem niciodată. Am dat să-i sar în brațe, dar m-a împins deoparte:

– Lasă-mă în pace, mă copile. Tocmai ce te-am lăsat fără nici o fărâ de avere ...

Se înscrisese în colectivă.

Buna, care întotdeauna îl bodogănea dacă îl vedea cumva în vreo împrejurare ziua în amiaza mare bând vreun pahar s-a dus și a adus fără nici un alt îndemn sticla de palincă din cămară. Ca niciodată, după ce i-a pus Moșului un pahar și-a pus și ei un pahar, ea, care nu bea niciodată, ba chiar mi-a pus și mie un strop îndoit cu apă:

– Apoi, averea asta tu ai făcut-o cu mâinurile astea două, mă bărbate, a spus ea și l-a apucat de mâini într-un gest pe care nu l-am mai văzut apoi niciodată la ea, care era atât de reținută. Sănătoși să fim și dacă ne-o ajuta Dumnezeu om face-o iar la loc așa cum a fost.

Moșu' a ridicat din umeri a neputință, strângând din ochi ca și cum i-ar fi dat lacrimile.

– Bun ar fi acum Ducipal, și armele lui Calistenus, a spus într-un târziu și a plecat să se culce, lăsând în seara aia toată gospodăria pe mâna Bunei.

Buna a dat de mâncare la orătânii, a muls vacile, le-a pus fân, a fiert mâncare la porci, care ne asurzeau cu guițatul lor, și spre seară, când toată ograda s-a liniștit ne-am culcat tăcuți ca niciodată. Am zis doar *Tatăl nostru* și nimeni nu mi-a mai spus de atunci nici o poveste. În noaptea aia am visat că bunicul meu călare pe roșul Ducipal al lui Alexandru ieșise pe ulița mare cu sabia lui Calistenus în mână și fugărea comuniști pe podul de lemn din fața bisericii. Cei mai mulți dintre ei reușiseră să intre în biserică, iar bunicul meu, credincios au ba, nu intrase după ei. În schimb îl prinsese pe șeful lor, unul tuns scurt, îmbrăcat într-o pufoaică veche, și-l călcase cu Ducipal în picioare sau poate chiar îl străpunsese cu cornul lui de un cot de lung. Rănit, acesta căzuse în genunchi și se ruga de iertare în văzul tuturor chiar pe pod:

– „Eu sunt Darie-împăratul, acela ce eram mărit de toată lumea și de toate limbile de oameni! Eu sunt Darie, cela ce se potrivea lui Dumnezeu din cer, iar astăzi zac în pulbere, în picioare cailor. Eu sunt soarele perșilor, iar astăzi sunt junghiat de perșii mei. Eu sunt Darie, împăratul a toată lumea, iar astăzi nu mi-e îngăduit nici la moșia mea să mor! Ci nu mă lăsa, Alexandre, în pulbere, că nu ești nemilostiv!“

Îl luă Moșu’ meu de jos și-l șterse cu marama cea de aur, dar muri Darie acolo, pe pod, în urma multelor răni căpătate. Și în vis eu citeam din *Alexandria* la căpătâiul lui în loc de prohod: „Și muri Darie-împărat, și se sfârși. Și a împărățit Darie șaizeci de ani, și fu ca și când nu ar mai fi fost“.

A doua zi, când le-am povestit la ai mei visul, Buna și-a făcut câteva cruci mărunte, semn că iar i se părea că citeam prea mult din *Alexandria*, dar nu ne-a zis nimic. Moșu’ în schimb parcă s-a întristat:

– Apoi, mă copile, dacă o fi adevărat ce se arată în vise ăsta-i semn că Muscalu’ o să domnească șaizeci de ani în lume și abia după aia o să-i piară numele ca și când nu ar fi fost.

Știu că nu-i momentul aici, dar trebuie să fac o paranteză cu pieritul muscalilor și al semnelor lor de pe pământurile noastre. În '89, de Crăciun, ca de fiecare dată la sfârșit de an, am fost în Ocnița. Moșu' și Buna erau numai ca două umbre din ceea ce fuseseră, dar încă mai erau în putere, țineau pe lângă casă câteva orătănii, o vacă și un porc pe care să-l taie de sărbători. Televizor nu aveau, așa că eu mă duceam peste drum la băiatul popii Iftode să văd ce se mai întâmpla în țară. La o zi după împușcarea lui Ceaușescu, dis-de-dimineață, când noi eram încă la masă, în bătătură au venit vreo zece oameni cu hârtii și înscrisuri în mână:

– Bade Petre, noi merem să dezgropăm semnele de hotar. Avem o sanie, și dacă vrei să vii cu noi ...

Moșu' s-a ridicat tremurând, dintr-o dată alb la față, dar bucuros, și și-a făcut o cruce mare.

– S-o plinit ăia șaizeci de ani ai lui Darius, ficiorule, mi-a zis el.

Ficiorul eram eu ... Apoi întorcându-se spre oameni le-a spus:

– Îs prea bătrân să mai bat coclaurile. O veni nepotul aista cu voi, că lui vreau să-i las tot. Să-i arătați lui locurile ...

– Știm, bade Petre. Așa o să facem ...

Și vreo trei zile m-au preumblat peste tot, am băut țuică fiartă cu ei și am dezgropat pietrele de hotar dintre locuri, acoperite cu câte un pumn de țărână în vremea colectivizării. După noi se ținea un om scurt și gros, exact ca ciocoi de pe vremuri din romanele proletcultiste, ca într-o ironică răsturnare a istoriei. Era președintele CAP-ului, Gusti Beșii, unul dintre rufoșii de altădată ai satului, care se ruga de „chiaburii“ printre care eram și eu:

– Mă oameni buni, nu faceți bine ce faceți, că nu se știe încă ce și cum ... Și locurile sunt semănate, nu le puteți lua așa.

Oamenii își vedeau de treabă, săpând îndârjiți după borne în pământul înghețat și acoperit de un strat subțire de omăt, fără să îl bage în seamă, ca și când nu ar fi fost. După o vreme, sătul de rugămințile lui, cel mai în vârstă dintre noi i-a spus:

– Băi, ăsta a Beșii ... Se știe, și încă se știe foarte bine ce și mai ales cum. Și dacă vrei să știi și tu du-te la primărie să vezi. Vezi să nu pățești la fel ... Și să știi că

atunci când ne-au luat comuniștii tăi pământurile tot semănate ni le-au luat. Și acu du-te și poartă-ți bășinile prin altă parte.

La primărie portretul lui Ceaușescu era atârnat cu capul în jos de la balcon, ideea singurului ungur din sat: „Lăsați-l așa, cu capul în jos, să-i vină sângele în cap și să-l doară!”. Ideea a plăcut tuturor și după câteva zile a început să fie murdărit cu spurcăciune de câine pe la gură, ca și cum această umilire în efigie ar fi compensat ceva din faptul că nu și-au putut face ei singuri dreptate.

Gusti Beșii a plecat cu coada între picioare, dar se ținea după noi la depărtare ca și cum și-ar fi notat în gând, sau poate chiar pe vreo hârtie, câți eram și ce făceam. Poate că s-ar fi ținut încă mult și bine dacă într-o zi unul dintre cei de lângă mine, supărat că nu găsea nici în ruptul capului o piatră, nu ar fi tras o încărcătură de alice spre el dintr-o pușcă confecționată artizanal făcându-l să se îndepărteze în fugă.

– L-ai ratat, comentă sec unul dintre cei care mânuiau icnind târnăcopul. Și uite așa comuna noastră n-o să aibă nici un martir ...

Moșu' a murit anul următor spre sfârșitul iernii. A murit ținându-mă de mână. A murit fericit cum aș vrea să pot muri și eu când mi-o veni vremea. Spre amiază Buna m-a chemat din curte, unde dădeam ultima zăpada a iernii, căzută peste noapte, ca să fac loc până la grajd.

Moșu' sufla greu și m-a privit drept în ochi când am intrat. În spatele meu Buna s-a strecurat cu o lumânare și cu o cutie de chibrituri, ținându-le ferit la spate.

A întins mâna și m-a prins de braț cum nu o mai făcuse de când eram copil. M-a strâns încet și i-a spus Bunei:

– Aprinde-o, femeie, și nu o mai ascunde atâta. A venit vremea ...

În timp ce bunica mea aprindea cu mâini tremurânde lumânarea, Moșu' îmi spuse cu o bucurie mare întipărită pe chipul slăbit:

– Pământul ... ți-am spus io că ți-l las ție. Pământul, să ai grijă de el ..., a mai spus el horcăind încet și s-a stins ușor ca un pui de vrabie căzut din cuib.

Pământul l-am vândut cinci ani mai târziu aproape pe nimic, după ce s-a stins și Buna. Am făcut bine. Peste încă cinci ani nu l-ar mai fi luat nimeni. Cu banii de pe el am scos prima mea carte.

*

Să mă întorc în '62. Întâmplările de până atunci ar fi trebuit să mă convingă o dată pentru totdeauna că poveștile sunt povești și lumea reală, lume reală și că nu pot fi amestecate. Și că ce se întâmplă în lumea poveștilor, oricât de frumos ar fi spus, prea puțin poate schimba ceva aici, în lumea noastră.

Într-o bună dimineață, pe când stăteam la masă, am auzit-o pe Buna spunându-i singurele cuvinte auzite din gura ei cu privire la politică. Se vorbea de răutățile pe care le făceau comuniștii pe acolo unde lumea nu voia să se înscrie în colective. Vorbele mergeau prin sate, dar nimeni nu putea face nimic, că îndată ajungea la Canal.

– Apoi, mă bărbate, nu știu ce vom face, că ăștia văd că l-au dat pe Ducipal al tău jos din pod.

Moșu' prinse a râde tăcut, așa cum râdea el:

– Taci, tu, femeie că n-o fi chiar așa. Ce-ai auzit tu e cu milităria, nu cu Ducipal.

Auzise și ea ceva de undeva de milităria dată jos din pod ...

Zile întregi Moșu' păru mai mohorât ca de obicei și rar îi mai putea intra cineva în voie, dar mai pe urmă i-a mai trecut, mai ales că până la urmă ce a făcut el s-a dovedit a fi o mișcare înțeleaptă și a putut să-și mai păstreze câte ceva pe lângă casă; și cel mai mult l-a bucurat că a putut să-și țină mai departe pușca. E drept că îl dureau sufletul când vedea că flenduroșii și puturoșii satului au ajuns să-i mâne lui frumusețea de cai de colo-colo fără să le dea nici măcar apă când le era sete. Uneori ieșea în drum când îi auzea trecând, îi oprea și le căra cu găleata apă să bea pe fugă acolo, în drum, că noii lor stăpâni mereu erau pe fugă, mereu nu aveau vreme de nimic. Așa, măcar casa și acareturile de pe lângă ea și le-a putut păstra. Îi mai trimiteau uneori în gazdă oameni veniți de la raion, care stăteau câte o lună, rareori mai mult, și care plecau dimineața și veneau seara rupți de foame și de somn. Mâncau pe sponci și nu ne deranjau cu nimic, că dormeau în odaia din spate, ținută pentru musafiri. Unii lăsau când plecau câte 50 sau chiar o sută de lei – cei care stăteau mai mult –, care erau o grămadă de bani atunci. Uneori îmi dădeau și mie 50 de bani, pe care îi transformam de îndată în bomboane pe care le împărțeam cu prietenii. De la unul dintre ei mi-a rămas cartea *Reportaj din secolul al XXI-lea*, viu colorată și în care se explica cum Rusia Sovietică va conduce în secolul viitor lumea

datorită realizărilor de excepție ale savanților sovietici. Abia mai târziu mi-am dat seama că Rusia a fost cât pe ce să mă câștige de partea ei cu cartea asta și cu pozele ei. Totuși, și aici se vede cât de puțin aveam încredere în mine față de bunicul meu, niciodată nu am crezut nici măcar în cel mai ascuns colțișor al minții mele că, dacă eu aș fi trecut cu arme și bagaje de partea rușilor, Uniunea Sovietică ar stăpâni acum peste toată lumea. Norocul meu a fost că Moșu' mi-a explicat după o vreme că Muscalu' pe care îl ura el atât de mult erau totuna cu omul nou sovietic pe care eu îl admiram. Șmecheria asta a omului sovietic să se ascundă sub alt nume numai să-mi câștige mie încrederea mi s-a părut o mișcare tare isteată. Dintre cunoscuții mei numai pe Nelu Valerii îl mai credeam atât de dibaci, dar uite că omul sovietic îl întrecuse de data asta.

Tot din vremea asta când Moșu' umbla de colo-colo cătrănit fără să-i mai poată intra nimeni în voie țin și primele mele încercări literare. Spre rușinea mea târzie, trebuie să mărturisesc că era o literatură profund angajată și avea un scop foarte precis: să-l facă pe Moșul meu să redevină același om plin de viață pe care îl iubeam atât de mult. Am început în taină să scriu o carte, *Petriada*, după Petre, cum îl chema pe bunicul meu. Aveam față de autorul *Alexandriei* avantajele tehnicii și ale lecturilor bogate din cărțile apărute la Editura Cartea Rusă și ale exemplului lui Oleg Kuznețov, partizan viteaz care, cu mâinile goale, eventual cu numai câteva grenade, și acelea capturate de la hitleriști, distrugea divizii întregi una după alta, fără nici un pic de bun-simț. Încurajat de acest exemplu și gândindu-mă la supărarea bunicului meu, am lăsat și eu orice bun-simț la o parte și am făcut din Moșu' meu eroul unui roman cum nu era altul. Rădaște uriașe se întâlneau pe aceeași pagină cu urși, elefanți, balene și alte animale exotice care nu aveau alt merit în ochii mei decât că nu le văzusem niciodată și îmi plăcea cum sună denumirile lor. Cu un ochi în *Alexandria*, cu celălalt în caietul dictando, scriam pagină după pagină, dublând sau înzecind, după caz, cantitățile, calitățile și chiar paginile. Dacă oastea lui Alexandru avea zece mii de călăreți, a lui Petru avea, de bună seamă, 20 de mii. Dacă Ducipal al lui Alexandru avea un corn în frunte, calul lui Petru avea două, fără să mă gândesc nici un moment că de la sublim la ridicol nu e decât un singur corn și că așa cum l-am ticluit eu aducea așa mai degrabă a vacă blajină decât a cal fioros. Am rezolvat asta la ediția a doua a *Petriadei*, pe care am scos-o mult îmbunătățită după numai o lună, când mi-am dat seama că numai o picătură de cerneală de consumam în plus puteam da lumii

născocite de mine mult mai mult farmec. E adevărat că armăsarul lui Petru avea tot două coarne, numai că de data asta le-am făcut din aur – ba, pentru că tot aveam un stoc nelimitat, îi pusesem și o mulțime de colți de argint, făcându-l acum să semene mai degrabă a mistreț. Petru se bătea într-o veselie cu turci, muscali, nemți și americani la grămadă, nații de care Alexandru nici măcar nu bănuise la vremea lui că ar exista. Numai cu Alexandru nu l-am pus să dea vreo bătălie, aflându-mă pentru prima dată în viața mea într-o mare dilemă: să-l pun sau să nu-l pun pe Petru să dea o bătălie cu Alexandru, idolul lui? Și cum să fac să se sfârșească bătălia asta în așa fel, încât să fie toată lumea mulțumită? Până la urmă am renunțat și i-am pus față în față într-un fel de întâlnire de la Yalta (despre care nu știam nimic atunci și aveam să aud abia mulți ani mai târziu), unde și-au împărțit lumea în bună pace la o masă la care s-au tăiat zece mii de boi grași, făcându-l pe bunicul meu, cel atât de cumpătat, să se cutremure, dar și să se simtă măgulit în fața acestei nemaipomenite risipe, mai ales că tocmai interziseseră comuniștii tăiatul până și al vițelilor. Alexandru a rămas cu ce cucerise până atunci, iar bunicul meu Petru, cu țările ce au apărut pe urmă în lume și de care Alexandru nu avea cum să știe: nemții, muscalii, americanii și toți cei de care mai auzisem eu pe ici, pe colo, prin ziare și pe la radio.

Cu oarece teamă i-am citit prima dată bunicului meu: aveam senzația că aș fi rescris Biblia înlocuind numele Domnului cu un nume profan, citindu-i-o apoi unui preot habotnic. Din fericire, nu s-a întâmplat așa, și Moșu' s-a înveselit de *Petriada* mea mai mult decât m-am așteptat, uitând o vreme de pământurile pierdute, ba mai mult, l-a chemat și pe părintele Iftode într-o duminică după-amiază să-i citesc și lui ce am scris. Părintele, bătrân cu barba și pletele albite de ani, a ascultat cu băgare de seamă ce am citit eu, apoi a privit când spre mine când spre Moșu'. Îmi era frică de el, în ciuda faptului că ne era vecin și nu trecea zi să nu vină pe la noi, iar cu nepotul lui mă jucam în vacanțe de dimineața până seara. Și frica, nu numai a mea, ci și a celorlalți copii din sat, venea de la aceea că nu exista babă în jurul nostru de care să ne împiedicăm cât de cât și care să nu ne amenințe la cea mai mică trăsnăie că ne spune la popa să ne taie puța. Dacă ar fi fost după ele, cred că nici un copil din sat nu ar mai fi avut puță, mă și mir tot a posteriori că bieții tineri rezultați din ei nu s-au îmbolnăvit de sindromul castrării descris de Freud. Noroc că părintele Iftode nu se pune la mintea lor.

A tușit și a hârâit din gât după lectura mea un timp îndelungat, ca atunci când avea ceva greu de spus, apoi s-a întors spre Moșu’:

– Îți mai aduci aminte când m-ați chemat acu’ vreo zece ani la tăierea moțului. Mă-sa, adică păcătoasa de fiică-ta, care nu da cu lunile pe la biserică (a tăcut un timp cântărind dacă să mai adauge că nici Moșu’ nu prea se omora după predicile lui, apoi, hotărând că merge Buna cu mine destul pentru toți trei, a continuat), a tocmit lucrurile atunci ca să iasă în așa fel cum a vrut ea.

Eu eram numai urechi, Moșu’ la fel, așa că părintele a continuat:

– A așezat în blidul cu lucruri din care să aleagă prichindelul ăsta numai fleacuri. Bani vechi, câteva cuie ruginite și o cheie, care abia se vedeau din culorile mohorâte ale blidului.

A făcut o pauză de efect, așa cum făcea și în timpul slujbei duminicale, deformație profesională, aș adăuga eu acum, dar atunci curiozitatea dădea pe dinafară din mine, nu altceva. Când a crezut el că a tăcut destul, s-a scotocit în buzunarul anteriorului și a scos un stilou cum nu mai văzusem niciodată: auriu și strălucind ca focul în lumina soarelui. În capătul capacului avea o piatră mare și verde care își trimitea scânteile în jur.

– L-am primit înainte de război de la Ion a lui Bulboacă când s-a întors din America să se cunune aici. Mi l-a dat chiar înainte de a pleca și mi-a spus că are penița de aur. Parker îi zice. Nu l-am arătat la prea multă lume, mi-era frică să nu-l vrea și pe ăsta comuniștii, dar mumă-sa știa de el. Mi la cerut numai o țără și nu am știut la ce îi trebuie până nu l-am văzut strălucind ca focul în blidul de care vă ziceam. Așa că ce putea să aleagă și copilașul aista? Stiloul l-a luat negreșit.

A ascuns iar stiloul în buzunar ca să nu ne mai zăpăcească cu scânteile lui verzi lui și a continuat:

– Am luat-o deoparte și i-am spus: „Femeie, cu greu păcat te-ai încărcat! Ai amăgit ursita cu lucru de împrumut și sufletul lui se va umple de har străin lui“. „Iau păcatul ăsta pe sufletul meu, părinte“, a spus ea. „Dar nu vreau să ajungă să lucreze pământul ca tot neamul nostru. Vreau să fie domn la oraș și să trăiască cu scrisul, nu cu sapa!“

Nu pricepeam eu prea multe din ce zicea popa; înțelegeam doar că maică-mea făcuse ceva să mă salte din locul ursit mie de soartă. Scriitor ... Am luat în mâini caietul

cu *Petriada* mea și l-am strâns fără să vreau la piept. Mai târziu, gândindu-mă eu bine, mi-am închipuit că maică-mea a vrut să mă fac învățător, secretar de sfat sau perceptor, și nicidecum scriitor. Lucrător cu stiloul adică, nu cu sapa, că ei tare nu îi plăcea. Dar, cum asta îmi intrase mie în cap, scriitor trebuia să ajung, de bună seamă ...

– Apoi, cartea asta despre Petre trebuie sărbătorită, a zis Moșu’ și, cum preotul nu a avut nimic împotrivă, s-a dus în beci după o sticlă.

Moșu’ a pus în pahare, au dat noroc și când să bea părintele s-a oprit:

– Înainte să bem trebuie să mai spun ceva.

A învățat un timp paharul în mână, apoi văzând că amândoi îl privim ținând paharul pe masă și a continuat:

– Am păcătuit și eu atunci, în ziua aia. Păcat greu, de care numai mărturisindu-l și spovedindu-mă m-am ușurat și m-am simțit curat.

S-a oprit iar și a băgat mâna în largul buzunar al anteriorului, de unde a scos o Biblie veche cu coperta din piele roasă pe la colțuri de atâta întrebuințare.

– Am căzut în păcatul amăgirii în ziua aia și greu canon i-am dat mamei tale pentru că m-a împins la asta, nu știu dacă l-a ispășit ori nu, că văd că a dat bir cu fugiții la oraș să-și piardă urma. Mi-a cerut Biblia mea și, fără să întrebe pe nimeni, așa cum s-a priceput, ori poate învățată de careva străin de duhul bisericii adevărate, a deschis pravila cu gând vrăjitoresc. A spus un Tatăl nostru, fără să știe că Tatăl nostru ceresc nu ajută farmazonii și fermecătorii, și a deschis pravila din cartea Sfântă. Ba a mai avut neobrăzarea să vină apoi la mine să-i tălmăcesc înțelesurile.

A deschis Biblia și mi-a dat să citesc:

– Uite, citește aici, unde i s-a deschis atunci Cartea Sfântă. Grea pedeapsă a aruncat maică-ta asupra ta în neștiința ei. Pentru deschiderea pravilei se folosește Psaltirea cu Psalmii lui David, nu Cartea Sfântă în întregul ei. Pentru că Biblia s-a deschis atunci pentru tine la Apocalipsa după Ioan. N-am vrut să-i tălmăcesc înțelesul, dar e limpede pentru oricine. Citește ...

Și sub ochii celor doi am citi cu glas tremurat acolo unde îmi arăta degetul noduros al preotului:

– Și am auzit înapoia mea un glas puternic, ca sunetul unei trâmbițe, care zicea: „Eu sunt Alfa și Omega, Cel dintâi și Cel de pe urmă. Ce vezi scrie într-o carte și trimite-o celor șapte Biserici: la Efes, Smirna, Pergam, Tiatira, Sardes, Filadelfia și Laodicea“.

Am rămas tăcut, fără să înțeleg. Bătrânul preot a văzut asta, așa că mi-a luat cartea din mână și mi-a spus:

– Ascunse sunt căile Domnului, fățul meu. Vei mai crește și poate vei înțelege. Până atunci, oarecum te mai gândește să mai scrii și să înveți altfel de vorbe, mai plăcute Domnului.

– Hai să bem, l-a întrerupt Moșu’, că știu eu unde bați, dar eu nu-mi fac nepotul popă chiar dacă nu mai avem acum pământ.

În dosul vorbelor schimbate de ei se ascundea o mare durere a părintelui Iftode: singurul lui băiat nu voise să urmeze calea preoției și era acum directorul școlii din sat. Iar singurul lui nepot, coleg de clasă cu mine, nici atât.

Au băut, iar eu mi-am adus aminte de cuvintele părintelui Iftode târziu, când am crezut că poate mi s-au luminat o parte din înțelesurile cuvintelor citite în copilărie.

*

În toamna anului 1963, secretarul comunei a venit la bunicii mei și ne-a spus că în anul ăla va trebui să ținem în gazdă o învățătoare. Chiria, care nu mai știu cât era, nu prea mare, oricum, din câte ziceau bunicii mei, urma să o plătească școala.

Probabil că la fel de mult aș fi ținut-o minte și pe învățătoarea din clasa a patra ca și pe celelalte, dacă nu ar fi arătat cu totul altfel decât celelalte învățătoare și profesoare din școală. Avea vreo 20 de ani și o chema Eva. Purta părul strâns la spate, împletit într-un fel despre care abia peste mulți ani am aflat că se numește coadă de cal, dar mi se părea că era asemenea panașului hopliților lui Alexandru. Când bătea soarele în părul ei – și părea că bate aproape tot timpul, de parcă oriunde se așeza găsea o rază de soare –, licurici de lumină aurie i se roteau printre plete, desprinzându-se în cele din urmă și poposind în ochii mei. Iar ochii, într-un târziu, când mi-am făcut curaj să-i privesc, am văzut că erau mari, albaștri și cu gene atât de dese, cum nu am mai văzut apoi la nimeni

decât poate la unele păpuși. Pe atunci nu știam decât că era altfel decât toate fetele pe care le văzusem eu până atunci. În lumea mohorâtă a satului ea era o pată vie de culoare și toate privirile din jur o urmăreau curioase. Pentru că tot ce făcea ea era altfel decât la restul lumii. Până și mersul ei prin ulițele înglodate ale satului avea ceva aparte, avea un pas săltat ca și cum acu’-acu’ se pregătea să-și ia zborul dintre noi. Școala nouă și bine dotată, recent terminată, a făcut ca în anul ăla să vină o mulțime de profesori noi. Cei mai mulți stăteau în gazdă pe la oamenii din sat. Norocul meu a fost că la noi s-a întâmplat să vină Eva.

Moșu’, prea puțin sensibil la farmecele ei, a pus-o la punct de cum a intrat pe poartă:

– Tu, fată! Dacă băiatul aista – de mine era vorba, care ascultam discuția ținându-l pe moșul de surtucul vânătoresc din piele cu care îi plăcea lui să umble îmbrăcat când era pe acasă – vine acasă cu altă notă decât zece, apoi, fă bine și du-te și tu să îți cauți altă gazdă.

Alta poate s-ar fi supărat, dar ea m-a luat în brațe și m-a strâns drăgăstos:

– Uite la el ce frumușel și deștept este! Cum o să ia mai puțin de zece?

Era prima dată când o tânără mă strângea atât de tare. Nu știam nimic despre anatomia feminină, sau mai bine zis tot ce aflasem eu până atunci, mai mult fără voia mea, îmi zburase cu totul din cap, dar urechile mele dintr-o dată ciulite au simțit ceva, un fel de moliciune rotundă care mă furnica în mod ciudat, și prima mea roșeață pricinuită de vreo femeie mi-a aprins obrajii.

– Apoi, așa, vezi bine, făcu Moșu’ dintr-o dată îmbunat, privindu-ne pe sub sprâncenele stufoase. Și nu-l mai strânge așa, vezi că nu-i place ...

Îmi plăcea? Nici acum nu aș putea spune, dar se pare că mă zbăteam sau poate doar mișcam din cap ca să simt și să aflu mai multe.

– Bine, bine, îl las, spuse ea sărutându-mă apăsător pe obraji și se îndreptă spre odaia de oaspeți, care avea să fie a ei de acum înainte și unde Buna avea să îi arate unde să își pună lucrurile.

A doua zi a început școala și m-a adus de la școală ținându-mă de mână, spre hazul ascuns al colegilor. Părinții mei erau mutați de aproape un an la oraș, în anul

următor urma să plec și eu după ei, bunicii erau la câmp la lucru, așa că eu eram toată ziua mai mult de capul meu pe acasă.

Odată ajunși acasă, mi-am smuls mâna dintr-a ei și m-am pregătit să fug ca de obicei la joacă, dar Eva m-a oprit.

– Hai mai întâi să îți arăt ceva, îmi spuse ea și mă luă de mână, ducându-mă până în odaia ei.

În drum am trecut pe lângă cămară, unde Buna, care tocmai făcuse pită la cuptor, pusese cele șase pâini mari acoperite cu un ștergar. Mirosul de pâine proaspătă l-am simțit mai puternic ca oricând și m-a urmărit tot timpul cât s-au întâmplat cele ce au urmat. Când am ajuns la ea, Eva a deschis cu gesturi tainice o geantă mare din piele, cu ținte aurii, cum nu mai văzusem niciodată, și a scos cel mai mare măr pe care l-am văzut vreodată în viața mea. Spre rușinea mea, acolo în satul din pustietatea dealurilor nu citisem nimic nici de Albă ca Zăpada și nici de biblica Eva nu auzisem, deși bunica mă obliga să mă duc în fiecare duminică la biserică, așa că am luat nevinovat și plin de bucurie mărul. Era imens, mi se părea că era cât capul meu de mare, de un roșu presărat ici-colo cu puncte aurii, și dacă îl scuturam tare se auzea cum sunau sămburii în el de copt ce era.

– Îți place? m-a întrebat Eva șoptit, deși eram numai noi doi în toată casa.

– Îmi place, am șoptit eu la rândul meu și am simțit cum aerul devine mai dens și mai fierbinte în jurul nostru.

Eva s-a așezat pe pat și mi-a făcut semn să mă întind alături.

– Trebuie să stăm în pat puțin, e prea cald acum ca să poți învăța sau să te joci. Chiar dacă nu poți dormi, o să vezi că te ajută ... Uite, o să punem mărul ăsta la căpătâi până ne trezim ...

M-am întins lângă ea cu grijă să nu o ating, dar m-a tras lângă ea și a spus cuvintele pe care parcă în sinea mea le așteptam:

– Pune aici capul să vedem dacă auzi cum îmi bate inima ... pe urmă am să o ascult și eu pe a ta.

Vocea îi devenise dintr-o dată răgușită și mâinile ei calde și răcoroase în același timp mi-au pus capul pe sânii ei. Avea o bluză subțire, roz, dintr-un material mătăsos care aluneca sub urechile mele roșii ca focul. Mâna ei mă mângâia parcă în neștire, am auzit-o

oftând de câteva ori adânc, apoi m-a tras deasupra ei și m-a strâns dintr-o dată puternic, încât am crezut că mă rupe. Sunete întretăiate care nu erau vorbe și mie nu îmi spuneau nimic ieșeau de pe buzele ei. Înfricoșat și curios în același timp, nu îndrăzneam să fac nimic. Am privit la ea cu coada ochiului: era roșie la față, avea ochii închiși și răsufla adânc. După un timp a început să respire normal și m-a trimis să îi aduc apă. Când am venit cu cana cu apă, părea că nimic nu se întâmplase și își așeza liniștită hainele în dulap. A băut cu lăcomie, privindu-mă peste marginea căinii. Când să plec m-a oprit, m-a luat în brațe și mi-a șoptit:

– Hai să nu spunem la nimeni, vrei?

Văzând ochii mei mari și nedumeriți a bufnit-o râsul și mi-a spus:

– Să nu spunem la nimeni că ți-am dat un măr așa de mare. Poate vor și alții și nu am avut decât unul ... Hai, du-te, ne vedem mâine.

Am dat din cap și am fugit afară. Abia mai târziu, când lecturile mele dezordonate au început cât de cât să se așeze într-o ordine aproximativă, am putut să compar ceea ce mi se întâmplase cu ceea ce citeam. Mai întâi gândul mi-a fugit la Gulliverul lui Jonathan Swift – când eroul ajunge în țara uriașilor, unde „cea mai frumoasă dintre aceste doamne de onoare, o fată zglobie de vreo șaisprezece ani, mă așeza uneori călare pe unul din sfârcurile sânelui ei și făcea fel de fel de năzbâtii, asupra cărora cititorul mă va ierta că nu stăruie prea mult“. Nu mai știu dacă am citit cartea înainte sau după ceea ce mi se întâmplase. Oricum asta nu prea avea importanță, pentru că de-a lungul vieții de atâtea ori am desfăcut întâmplarea în bucățelele ei alcătuitoare, încât povestea în întregul ei părea să-și piardă orice legături temporale, rămânând numai imagini disperate pe care eu le încărcam cu noi și noi tâlcuri. Ce știu în mod sigur este că m-a supărat la culme sfiala autorului, care l-a împiedicat să stăruie mai mult tocmai asupra acelor fapte care mi-ar fi luminat și mie o parte dintre năzbâtiile ce în mod sigur mă așteptau a doua zi.

A doua lectură care mi-a adus aminte de întâmplarea mea a fost *Mama* de Pearl Buck – când eroina „... își desfăcu haina și așeză copilul la pieptul tânăr, iar copilul se prinse cu lăcomie de sfârc și începu să sugă cu toată puterea. Atunci ea, stând acolo și uitându-se cu atenție la fața copilășului, simți un nemaipomenit tumult în sânge, îi dădură lacrimile, și buzele îi rostiră sunete întretăiate care nu erau vorbe“. Sunete întretăiate care

nu erau vorbe, când și de ce le scoate o femeie era întrebarea care mă frământa atunci și multă vreme nu i-am putut afla un răspuns.

Tot atunci am observat un lucru care mai târziu s-a accentuat până la a mă face să caut în tratatele de psihiatrie să văd dacă nu este cumva manifestarea timpurie a unei boli. În timpul unor evenimente pe care le consideram deosebite, părea că un mare ochi se desprindea din mine și plutea deasupra mea observându-mă rece și impersonal, radiografiind totul pentru o ulterioară analiză și folosință literară. Poate că mi se întâmpla asta din cauză că de foarte timpuriu mi-am propus să devin scriitor. Sau poate că am ajuns să doresc să devin scriitor văzând că am la îndemână un instrument de observație atât de prețios – era păcat să îl las nefolosit. Consecința împinsă la extrem a acestei afirmații ar fi că eu niciodată nu aveam să ajung scriitor adevărat deoarece scriam pentru că aveam la îndemână un instrument util scriitorilor, nu pentru că aș fi avut vreo chemare. E ca și cum un ins foarte obișnuit s-ar face critic literar numai pentru că a primit moștenire o bibliotecă imensă și ar fi păcat să nu o folosească. Din pricina asta, nu am trăit firesc, ci sub semnul unei mari crispări, pe care cu timpul am învățat să o maschez în fața celorlalți. Spre deosebire de Ionel Teodoreanu, care mărturisea odată că trăia firesc și nu iscodea niciodată viața, nu o pândeja vânătoarește și nici nu îi dădea caracterul unei experiențe dinadins provocate pentru o ulterioară trebuință literară.

Dar să nu divaghez – deși cu un asemenea subiect are să fie tare greu. În noaptea care a urmat am visat niște vise atât de tulburi și de ciudate, încât m-ar fi neliniștit fără îndoială dacă mi le-aș fi putu aminti mai bine. Dar până să vină noaptea cu vâlul ei de vise și de uitare cui să spun ce mi se întâmplase? Aveam un singur prieten mai de doamne-ajută pe atunci. Nelu Valerii (așa îi spunea tot satul, și uimirea mea a fost imensă când și-a făcut buletin și am văzut că acolo scria negru pe alb Horga Ion) era cu vreo doi, trei ani mai mare ca mine și avea o grămadă de surori mai mari, care mă strângeau în brațe și mă drăgosteau de câte ori mergeam pe la el. Era roșcat, avea un ochi mai mare și unul mai mic, și obrazul pocit și brăzdat de cicatrice de când îi explodase în față odată, de Paști, o cutie cu carbid, mai era și buzat ca un negru și – cel mai important lucru pentru mine, care trebuia toată ziua să fac lecții după lecții – rămăsese repetent un an și nu prea părea să îi pese de asta. Stătea chiar peste drum de mine și nu mi-a fost greu să ajung acolo. Mai greu era să dau de el fără să mă vadă surorile lui. O dată, când erau

singure acasă, m-au prins și m-au încuiat într-o cameră, m-au dezbrăcat în pielea goală și numai când le-am amenințat că le spun Moșului mi-au dat drumul. Nu cred că erau normale, iar asta nu mă liniștea prea mult acum, când exista riscul să dau iar ochii cu ele. Mai ales că mă simțeam și eu destul de vinovat: când i-am povestit lui Nelu ce mi-au făcut surorile lui, care deși erau cu ani buni mai mari ca el îi știau de frică, a zis numai atât: „Să vezi tu ce le facem pentru asta!”. La numai trei zile, într-o sâmbătă, am văzut ce avea în gând. Cele trei surori ale lui, era să zic cele trei grații, pentru că pe cât era Nelu de pocit, pe atât mi se păreau ele de frumoase, își puneau în fiecare sâmbătă de vară apă de ploaie la încălzit la soarele fierbinte pe undeva prin spatele grădinii și atunci când apa se încălzea destul se îmbăiau cu țipete și hârjoane tinerești.

– Mergem să le pândim când se spală! a hotărât el, iar eu am fost de acord, ca și cum cine știe ce ispravă am face, deși prea clar nu îmi era în ce fel plătea una pe alta.

– Cum adică nu pricepi? s-a supărat el când i-am spus. Te-au dezbrăcat ele ca să te vadă în puța goală, acum le vedem și noi, și gata ...

Tot nu îmi era prea lămurit: dacă ele mă dezbrăcaseră pe mine, ce căuta el alături pe post de călăuză? Ba mai mult, își luase și câinele cu el, o namilă roșcată, mare și flocoasă, cu purtări tare imprevizibile. Oamenii din sat îi ziceau Antonescu, după părul roșu, iar eu îl suspectam că era nebun pentru că tot timpul era pornit să clămpănească după muște, și când erau, și când nu erau. Nelu spunea că-l scăpase în cap pe când era pui și de aia i se năzărea tot timpul că vede numai muște în jurul lui. Ne-am așezat după niște rânduri de cucuruz, urmând să ne apropiem când ele aveau să se dezbrace, și ne-am pus pe așteptat. Au venit într-un târziu, când atât eu, cât și câinele ne pierduserăm de mult răbdarea și tocmai ne pregăteam să plecăm. S-au dezbrăcat repede și, până să ne apropiem noi, ele bândâbâc! în hârdăul uriaș cu apă încălzită, astfel că nu am văzut decât niște pete albe străfulgerând prin fața noastră.

– Du-te ascunde-le hainele! O să le vedem mai bine atunci când ies să și le caute, mi-a spus Nelu – și abia acum, peste ani, îmi dau seama că aproape toate prostiile pe care le-am făcut câtă vreme l-am avut în preajma mea au fost numai și numai la îndemnul lui.

Am ieșit din cucuruz furișându-mă și am început să strâng cămășile și fustele fetelor. Toate ar fi ieșit poate după gândurile noastre dacă nu s-ar fi luat după mine și

zăpăcitul ăla de câine care a început să strângă și el haine alături de mine, crezând că e un fel de joacă. Ba, după ce am terminat de strâns, când să fug cu ele, a încercat să mi le smulgă din mână și când a văzut că nu le las a început să mă latre de mama focului. Cum au ieșit fetele din butoiul uriaș și când au pus mâna pe mine nu știu. Oricum au făcut-o cu iuțeală de rândunică repezită în zbor peste biata găză, astfel că în numai câteva clipe m-au dezbrăcat și m-au băgat lângă ele în butoi, în timp ce potaia aia nebună lătra de mama focului pe lângă noi de parcă ar fi vrut și ea să intre în apă. Am apucat doar să-l mai zăresc pe Nelu cum se pierdea printre rândurile de cucuruz – el întotdeauna știa cum să iasă din situațiile încâlcite –, apoi totul a început să se amestece în mintea mea și chiar mai târziu când mă gândeam la întâmplare tot nu se limpezea deloc. Mă țineau strâns între ele și cică mă spălau, dar de fapt numai se jucau cu mine; când una, când alta mă atingeau între picioare, făcându-mă să mă trag înapoi, unde dădeam de alta. Cele două mai mari păreau că se joacă cu mine de parcă eram o păpușă, dar cea mai mică, Liviuța, de care îmi plăcea în taină că avea ochi verzi și părul bălai, părea hotărâtă ca atunci când ajungeam la ea să nu-mi mai dea drumul. Mai târziu mi s-a părut că ceea ce mi se întâmplase mie era scena de trei ori multiplicată din *Călătoriile lui Gulliver* atunci când femela de yahoo îl îmbrățișează cu forța pe Gulliver pe când face baie în apa râului. Cu mica diferență pe care trebuie să o fac că mie nici pe departe îmbrățișările nu-mi stârneau atâta scârbă. Dar de urlat se pare că urlam în toată regula, astfel că, tocmai când Liviuța mă prinsese mai bine între picioarele ei alunecoase și mă întorsese cu fața spre ea hotărâtă să nu îmi mai dea drumul, iar sufletul meu părea că se topește, alunecă, dispare și se transformă în baloanele de săpun care pluteau deasupra apei, un cearșaf greu și ud s-a pornit să lovească fără alegere peste capetele noastre. Era tușa Valera, bunica șchioapă a fetelor și a lui Nelu, care spăla rufe unde era mai departe, lângă casă, și a venit speriată de chiuiturile fetelor și de urletele mele. Se vede treaba că nu auzise de pilda lui Solomon, care spunea că o muștrare îl pătrunde mai mult pe omul deștept decât o sută de lovituri pe cel nebun, sau poate că auzise, dar îi păream mai mult nebuni decât deștepți, așa că lăsa să cadă peste noi fără alegere lovituri dese și iuți. Ca și fratele lor, fetele s-au fofilat și au fugit pe sub droaia de lovituri, iar tușa Valera abia după ce le-a fugărit un timp prin cucuruzi s-a întors și spre mine, care mă pierdusem cu totul printre clăbucii din butoi. A ridicat cearșaful să mă croiască, și văzându-i ochii furioși, fiindcă tot veni vorba

de Solomon, mi-am adus aminte că o dată spusese că mai bine să întâlnești o ursoaică jefuită de puii ei decât un nebun în timpul nebuniei lui. Oare ce avea cu mine: era nebună? Nu vedea că eu eram nevinovat? Profitând de o clipă de ezitare din partea ei, m-am cățărât cu greu peste margine, fiindcă alunecam mereu înapoi în butoi, și am început să mă uit după hainele mele sub loviturile ei plescăitoare, care usturau ca naiba. Loviturile deveneau tot mai slabe, mă gândeam că poate și-a dat și ea seama cine era adevăratul vinovat, până am văzut că se uita țință între picioarele mele, unde se ivise un castraveci mic, sumețit de sub clăbucii care alunecau de pe el ca și cum le-ar fi fost scârbă.

– Ptiu, drace! șopti tușa Valera privind țință spre chestia aia, de care eu habar nu aveam că s-ar fi aflat acolo. Doamne, bine că am venit la vreme, altfel cine știe ce se mai întâmpla, lăsa dracului vreuna borțoasă.

Și-a făcut câteva cruci mărunte și mi-a zis:

– Du-te, mă copile, în treabă-ți, că dacă te mai prind o dată la fetele mele să știi că te spun la popa să-ți taie puța.

Cum între timp, dojenită fiind, puța pleca singură, de bună voie, capul în jos, mi-am înhățat hainele și am tulit-o prin cucuruz, îmbrăcându-mă din mers, aducându-mi aminte numai arareori de întâmplare, abia când mi se întâmpla să citesc în vreun vechi ucaz domnesc despre pricini asemănătoare, cu vinovați care „dacă vor strica fătăciunea unei fete se vor pedepsi prin tăierea scârbavnicului mădular și aruncarea lui la rețe!”. Nu prea știam eu bine ce stricasem și ce nu prin butoiul plin cu clăbuci, dar un timp m-am ferit ca dracul de tămâie să mă mai duc prin ograda plină de rațe a tușii Valera, ca unul care se știa cu musca pe căciulă. Lui Nelu oricum nu-i păsa nici cât negru sub unghie de întâmplare, de parcă și uitase de ea, surorilor lui nici atât, pentru că de câte ori mă vedeau chicoteau ca proastele, iar dacă nu era nimeni prin preajmă se prefăceau că se reped la mine să mă prindă. Cu tușa Valera a fost mai greu și a trebuit un timp să o ocolesc, dar apoi, cum totul se uită, am uitat și noi ce a fost și nu am mai vorbit niciodată despre asta, ca și cum nu ar fi fost.

M-am uitat printre scândurile gardului și în curte am văzut-o numai pe tușa Valera cum umbla șchiopătând de colo-colo și dând de mâncare la orătării. Printre care erau și multe rațe, că tot veni vorba. Privind cu grijă în toate părțile, am intrat în curte și am aflat de la ea cu chiu, cu vai că Nelu plecase la pescuit la Baltă. Satul avea o singură baltă, unde vară după vară mergeam, toți copiii, la pescuit. Printre trestii care creșteau gata gălbejite și buruieni putrezite înainte de vreme, eu nu văzusem niciodată decât broaște și mormoloci, dar erau unii care se jurau cu mâna pe inimă că văzuseră sau chiar prinseseră pești uite așa de mari – și arătau cam cât latul palmei. Dar întotdeauna apărea câte ceva. Ba o mătă, ba o pasăre care îl lăsa pe norocos fără pește. Dar fusese atâta de mare.

Am ajuns tot într-o fugă la Baltă, unde copiii suflecați până la genunchi se bălăceau în noroiul calduț de la marginea apei pipăind cu degetele de la picioare fundul bălții, doar-doar or prinde peștele mult așteptat. Numai Nelu era în mijlocul bălții și ținea în mână un pește abia mai mare ca un mormoloc, care se zbătea cu mișcări leneșe. Îl ținea în mână și se uita la el lung, iar ceilalți copii când l-au văzut s-au adunat în jurul lui într-o tăcere respectuoasă. Am crezut o clipă că va întreba peștele la fel ca Santiago al lui Hemingway, din *Bătrânul și marea*: „Cum te mai simți, măi pește?”. Dar în loc de asta l-a pupat pe bot și l-a aruncat înapoi în apa mocirloasă, în strigătele de disperare ale celorlalți care s-au repezit buluc după el. L-am strigat din mijlocul gloatei și, după ce l-am dus după niște trestii să fim feriți de ochii celorlalți, i-am spus cu sufletul la gură ce mi se întâmplase. A făcut ochii mari și a strigat:

– Bă, să știi că asta vrea să o futezi!

M-am strâmbat la el și mi-am pipăit falca. Singura dată când am spus cuvântul ăsta în preajma Bunei mele am luat o scatoalcă peste bot, tocmai de la ea, care nu mă bătea niciodată, așa că nu îmi venea prea la îndemână să-l aud iar strigat în gura mare în preajma mea.

– Tu nu auzi că nu vrea decât să-i ascult inima? am spus eu. Ce tot visezi tu acolo?

– Du-te, mă, de aici, făcu el aprins la față. Ce, tu ești doctor să-i asculți inima?
Vrea s-o futezi.

– Cum s-o ... futez, mă? am întrebat eu mai mult în șoaptă.

Crescut la țară, vedeam destul de des vierii și taurul comunal cum își făceau datoria. Dar alea erau animale, nu? La oameni nu se putea întâmpla așa ceva oricât încerca să mă convingă Nelu, care își prinsese toamna trecută una dintre surori că făcea și ea așa ceva.

– Cum făcea, mă? am întrebat eu atunci neîncrezător.

– Așa bine, mă! Cum face vaca cu taurul, ce naiba, nu ai văzut?

Tot el mă dusese și la padocul taurului comunal și privise roșu la față cu taurul încăleca câteva vite.

– Și sora ta cum a făcut? Cu taurul? am întrebat eu nedumerit.

– Cu taurul pe dracu’! Cum să facă, mă, cu taurul, ești prost?! Era cu un băiat, da’ să vezi tu ce-l bat când îl prind ...

Și a plecat fără să mă lămurească, și nici eu nu l-am mai întrebat, bucuros fiind, fără să știu prea bine de ce, că cea cu pricina nu era Livița, de care îmi plăcea mie în taină.

Puțin mai târziu am întrebat-o pe Buna și când m-a pocnit scurt am înțeles că este un subiect pe care era mai bine să nu-l abordez în preajma celor mari. Așa că am rămas tare nelămurit. Nelu se dusese la baltă să-și spele picioarele. Era gânditor și se vede treaba că cocea ceva, în timp ce eu stăteam cât mai departe de malul mocirlos. Eram încălțat cu sandale – eram numai eu și nepotul popii care purtam așa ceva – și bucurii mărunte ca pipăitul mocirlei cu picioarele goale în căutarea peștilor îmi erau interzise.

Nelu terminase cu bălăceala și am pornit-o spre sat. Privi în spate, apoi în jur și pe urmă se apropie de mine. Ochiul mai mare i se făcuse și mai mare, iar cel mic i se micșorase cu totul. Părul roșcat îi stătea zburlit în toate părțile și bucățele de noroi uscat îi rămăseseră prin păr. Mai târziu, când am citit despre satiri, mi-am imaginat că așa trebuia să arate.

– Uite cum facem, spuse el șoptit, privind iute în toate părțile. Tu nu pricepi încă ce și cum ... da’ eu știi că am prins-o pe soră-mea mai mare în fân cu unu’, am văzut cum se face ... Acum, când te duci acasă ridică oblonul din spate, dinspre grădină ... ăla de sub

nuc, că acolo e umbră deasă și nu mă văd în lumină dacă mă uit de afară. Eu vă pândesc mâine și dacă văd ce și cum mă lămuiesc și îți spun și ție ce să mai faci mai departe.

Minte brici la Nelu ăsta, mai ales dacă nu era vorba de școală.

Când am ajuns în fața porții ne-am despărțit. Eva era rezemată de poartă și stătea de vorbă cu Viorel, șeful de post. Acesta – înalt, subțire, cu uniforma albastră venindu-i ca turnată – îi vorbea întruna. Am dat să mă strecor pe lângă ei în curte, dar Eva m-a prins de mână și m-a strâns la piept făcându-mă să-i simt iar rotunjimile:

– Uite! i-a spus ea lui Viorel, eu pe el îl iubesc.

Mă strângea așa de tare, că am simțit că nu mai am aer. M-am zbatut să scap. Mi-a dat drumul într-un târziu, dar mă ținea de mână.

– Lui nu-i place, dar eu pe el îl iubesc!

Șeful de post își așeză mai bine chipiul pe cap și spuse:

– Încearcă cu mine! Poate mie îmi place.

Mi-am smucit mâna și nu am mai auzit ce i-a răspuns. Am fugit în camera ei și, pândind să nu vină și să mă vadă, am ridicat puțin oblonul, care era de obicei lăsat de tot să fie semiîntuneric și să se păstreze răcoare.

A doua zi abia am așteptat să se termine orele. M-a adus tot de mână până acasă și mi se părea că drumul nu se mai termină. De câteva ori, întorcând capul, l-am văzut pe Nelu cum îmi făcea semn cu ochiul. Am ajuns acasă, m-am dus să-mi las ghiozdanul și am așteptat să mă cheme iar. În așteptare mi-am scos cărțile și caietele. Apoi le-am așezat iar în ghiozdan și mă gândeam la măr. „Poate nu mai are niciunul să-mi dea, și atunci nu mă mai cheamă!“ L-am luat în mână și l-am mirosit, și așa m-a găsit ea când a venit după mine. A zâmbit când m-a văzut cu el în mână și s-a apropiat încet de mine:

– De ce nu l-ai mâncat? Ți l-am dat ca să-l mănânci...

Am ridicat din umeri:

– Nu știu! E prea frumos. Parcă mi-e milă de el.

M-a luat de mână și m-a tras după ea în odaia ei, iar mărușul a căzut uitat pe jos.

– Nu trebuie să-ți fie milă de ele. Merele sunt ca să fie mâncate ... – sau poate a zis mușcate ... deja sângele îmi bubuia în urechi și vorbele ei le auzeam ca de la o mare depărtare.

S-a așezat în pat și m-a tras lângă ea. Eu m-am așezat rușinat pe marginea patului și mi se părea că zăresc la fereastră ochiul mare și roșu, ca de ciclop, al lui Nelu.

Eva șoptea ceva, dar fie că vorbea ea prea încet, fie îmi vâjâiau mie urechile prea tare, că nu înțelegeam nimic din ce spunea. Mi-a luat iar capul și mi l-a așezat pe sâni ei, în timp ce cu mâinile mă mângâia peste tot. Bluza roz i s-a descheiat și un sân i-a ieșit afară. O descheiasem eu? O descheiasse ea? Mai era cineva nevăzut cu noi care ne ajuta, sau ochiul de ciclop al lui Nelu făcuse asta? Sânul părea la fel de mare și de tare ca mărul pe care mi-l dăduse ea mai devreme și mi se părea că avea culoarea și mirosul unei piersici pârguite. Sfârcul tare și obraznic privea în sus spre mine.

– Răule, mi-a spus ea răgușit. De ce l-ai scos afară? Acum să faci bine să îl pui înapoi.

Aflând până la urmă cine era vinovatul, am apucat ca în vis globul palpitând de viață și am încercat să îl bag înapoi în bluză. Mătasea aluneca, nasturii se descheiaseră toți și oricât îl așezam nu voia să stea, ba acum ieșise și celălalt. Ea doar stătea pe spate cu ochii închiși și nu mă ajuta deloc. Era roșie la față și respira tot mai greu.

– Merele trebuie mușcate, mi s-a părut că o aud șoptind

Și m-a luat de după cap așa cum ai lua un cățelandru neștiutor când îl înveți prima dată să bea apă, îndesându-mi apoi gura în unul dintre ei. Fără să vreau am mușcat ușor, și am auzit-o scâncind, apoi gemând, făcându-mă să cred că o durea. Mi-am ridicat capul, dar mi l-a apăsat înapoi. Unul dintre picioarele ei lungi m-a prins și m-a tras deasupra ei, strângându-mă și frământându-mă cu el. După un timp care mi s-a părut că nu se mai termina, a rămas liniștită pe spate, respirând greu. Mi-a acoperit fața cu sărutări și m-a împins jos din pat:

– Ai fost rău, ai fost foarte rău. Să nu spui la nimeni, ai auzit?

Am plecat ca din pușcă și am fugit în spatele casei, unde l-am găsit pe Nelu sprijinit de nuc și privindu-mă năuc. Era roșu la față și mă privea holbat în timp ce îmi vorbea șuierând șoptit:

– Bă, nu fi prost, asta vrea să o futezi. Am văzut acum și îți pot spune sigur. Nu pierde timpul, că te lasă și își găsește altul. Ai văzut ce ușor e! Fă ca taurul.

Îmi stătea pe limbă să îl întreb ce și cum, pentru că ce văzusem la padoc că le făcea taurul vacilor nu mă lămurise absolut deloc. Cel care venea cu vaca o lega de un

gard și taurul se apropia greoi pe la spatele ei și o încăleca. Eu cum ar fi trebuit să fac? În noaptea aia am avut și primul meu vis erotic, în care mă plimbam de-a lungul satului cu învățătoarea legată de gât cu o sfoară lungă și o duceam la padoc. Noroc că visul s-a terminat înainte de a ajunge, altfel cine știe ce dracu' mai ajungeam să fac acolo cu ea, în nepriceperea mea.

„Am să îl întreb mâine“, mi-am promis eu, dar nu a mai fost nevoie, pentru că a doua zi după ore învățătoarea mi-a spus să mă duc singur acasă, că ea are treabă, trebuie să îl ajute pe șeful de post să linieze niște tabele, și că pot să mă duc la joacă.

– Liniază pe dracu', a spus Nelu când i-am povestit. Să vezi că ți-o futează ăsta.

După părerea lui și după câte văzuse el, Eva era de acum a mea și aveam toate drepturile asupra ei. Când am ajuns acasă m-a tras mai mult împotriva voinței mele în spatele casei, la geam. Făcusem treabă bună. Oblonul era numai atâta mișcat cât să ne îngăduie să privim nestingheriți înăuntru. Eva era cu spatele la noi, la masă, și chiar trăgea linii pe niște foi de hârtie. Începusem să mă plictisesc și să trag de Nelu să plecăm, dar ăsta nu voia să se dea dus.

– Stai până vine șefu' de post să vedem dacă face și cu el la fel ca și cu tine.

Minutele au început să se scurgă încet unul după altul până într-un târziu când am auzit poarta scârțâind și șeful de post a intrat în casă. Un timp au stat la masă și au liniat liniștiți ce începuse ea, dar mâinile li se atingeau tot timpul și după un timp ea s-a dus la pat, de sub care și-a scos geanta de piele, de unde a scos încă un măr și i l-a dat. Trădătoarea, și mie care îmi spusese că nu mai avea niciunul! El l-a pus deoparte și a trântit-o pe pat, apoi a început să tragă de hainele ei, apoi de ale lui, și în numai câteva clipe au fost amândoi dezbrăcați. Un timp ea a părut să se împotrivească zgâriindu-l pe față, apoi el a prins-o mai bine și i-a strigat:

– Eva, astâmpără-te! – și ea s-a muiat dintr-o dată făcându-se mică sub el.

Lângă mine Nelu scotea gemete sacadate de parcă el era cel pe care îl călărea șeful de post, iar pe mine mă lua nu știu de ce cu ameteală. Într-un târziu, după ce ăia doi au plecat, m-am sprijinit de nuc și Nelu mi-a strigat depărtându-se:

– Ai văzut, bă, că ți-a futat-o? Acu' du-te și spală-te pe față cu apă rece, că ți s-a făcut rău.

M-au găsit spre seară, galben la față și clănțănind ca de friguri, sprijinit de nuc. Buna mi-a făcut ceai de rostopască să-mi ia gălbeneala din obraji, apoi au chemat și o vecină care se pricepea la descântat și în cele din urmă au trimis după părintele Iftode să-mi citească din cartea sfântă. A rămas alături de mine până mi-am revenit cu totul, noaptea târziu, și când a plecat a lăsat Biblia pe pat lângă pernă și mi-a spus:

– Să ai grijă de ea. Și când ți-o fi greu să dea Domnul să găsești sprijin în slovele ei sfinte. Și nu uita că poate calea duhovnicească e răspunsul la ce te frământă...

Am dormit cu bătrâna și scorojita Biblie în mână, apoi m-am obișnuit să dorm cu ea sub pernă. După atâția ani, încă o mai am: foile abia i se mai țin, literele abia i se mai văd, dar uneori am impresia că forțe nevăzute au hotărât încă dinainte de mă naște ce anume voi face eu în timpul vieții. Uneori aveam impresia că întâmplările trecute și viitoare ale vieții mele sunt prinse acolo, între cuvintele misterioase din care nu înțelegeam nici jumătate. Cum să dezleg înțelesul a ceea ce spune acolo despre mine a fost grija mea de căpătâi din anii care au urmat.

*

– Vi s-a făcut rău, domnule? Poate ar trebui să vă spălați pe față cu puțină apă rece!

Fata cu fâșul roz lăsase covrigii înapoi în cutie și mă privea îngrijorată. Mă sprijinisem de zid fără să știu când, iar la picioarele mele fluturau luate de vânt foile manuscrisului.

– Lasă-l, Eva, că poate e beat, îi spuse băiatul înalt de lângă ea și, dintr-o dată, fetele de pe stâlpi ajunseră jos lângă milițieni; aceștia își băgară inutilele carnetele de partid în buzunar și începură să se descheie la pantaloni.

*

Am mai ajuns în Ocnița abia în vara anului 2005, la zece ani după ce vândusem pământurile Moșului. În buzunar pipăiam scrisoarea prin care mătușă-mea mă chema în Australia și cartonul tare și lucios al biletului de avion. De undeva de peste dealurile care înconjurau satul, nori negri păreau că se pregătesc de ploaie. Mașina care mă adusese mă lăsase lângă biserică, și când am coborât i-am spus șoferului că într-o oră mă întorc. Sau poate două, am adăugat eu depărtându-mă, oricum îl plătisem pentru toată ziua. Casele erau pustii, ici-colo câte o babă sau un moș pe care nu-i cunoșteam, de parcă nu aș fi copilărit acolo cu ei, stăteau pe scările cerdacului sprijiniți de ușori de parcă așteptau pe cineva care să-i ia și să-i ducă în tăcere dincolo. Nu mă mai cunoștea nimeni; am trecut pe lângă casa în care copilărisem și părea că nici ea nu mă recunoștea. Mă așteptam ca de undeva să mă latre Antonescu, câinele nebun al lui Nelu, dar nimeni nu m-a stânjenit în scurta mea preumblare prin sat. Părea că mă plimbam printr-una dintre așezările–fantomă din vestul sălbatic, părăsită de toți locuitorii după ce aurul din preajma ei se terminase. La cimitir, lângă crucile lui Moșu și Buna, care păreau că se înclină una spre alta sprijininându-se, mi-am adus aminte că ar trebui să le refac. Sau poate că era mai bine să le las așa. Am aprins câte o lumânare pe cele două morminte, am scos o sticlă mică cu palincă și am turnat câteva picături. Ar fi trebuit să spun câteva vorbe, dar am lăsat numai gândurile să-mi zboare spre cei doi pe care i-am iubit mai mult decât pe oricine altcineva pe lume. Am băut din palinca tare și mi-au dat lacrimile. Nu sunt obișnuit cu băutura și nici cu momentele de duioșie.

– Să-ți mai dau un pic, Moșule, fără să ne vadă Buna? am întrebat.

Am mai băut o gură, iar restul l-am turnat pe lângă crucea Moșului meu, în timp ce un hohot de plâns m-a înecat eliberator. Cu ochii în lacrimi pentru Buna, am strâns un buchet de trandafiri tremurători, am spălat cu grijă sticla să nu-i miroasă a țuică și i l-am așezat lângă cruce, apoi am coborât în sat. Multă vreme am simțit că sufletul mi-a rămas acolo, îngenuncheat lângă crucile acoperite de mușchi verzui.

Povestire din volumul « *Sapte flori erotice* » sub tipar la editura Vremea.